

Teisme – neįprastas skundas – ar viešuose užrašuose galima naudoti raides WC, visame pasaulyje reiškiančias viešąjį tualetą? Dėl WC problemų nematančius kalbininkus į teismą padavė viešoji įstaiga „Europos žmogaus teisių fondas“.

Iš pradžių fondas dėl raidžių WC vartojimo kreipėsi į Valstybinę kalbos inspekciją. Inspekcija dar kovo 29-ąją priėmė sprendimą, kuriame konstatavo, kad raidės WC – tarptautinis visose pasaulio šalyse pripažintas informacinis simbolis arba ženklas, turintis viso žodžio junginio reikšmę „viešasis tualetas“.

Kalbininkai paaiškino, kad šiame simbolyje nėra žodžių, todėl jis nepatenka į valstybinės kalbos apsaugos sferą ir jam netaikomi viešiesiems užrašams skirti reikalavimai. Inspekcija atsisakė nagrinėti fondo skundą.

Tokia baigtimi nepatenkinti fondo atstovai kreipėsi į teismą. Vilniaus apygardos administracinis teismas (<http://www.delfi.lt/temos/vilniaus-apygardos-administracinis-teismas>) byla, kurioje prašoma panaikinti inspekcijos sprendimą ir įpareigoti kalbininkus atlikti veiksmus, atvers antradienį.

Kalbininkai juokiasi

Valstybinės kalbos inspekcijos viršininkas Donatas Smalinskas (<http://www.delfi.lt/temos/donatas-smalinskas>) iš tokio skundo tik juokiasi.

„Jiems atrodo, kad tai viešasis užrašas, kuriame yra w, kurios negalėtų būti ir kad mes nieko nedarome, nesinaudojame savo kompetencija ir įgaliojimais. Jie reikalauja, kad kažką darytume ir w nebūtų – pavyzdžiui, būtų užrašyta „tualetas“, – DELFI kalbėjo D. Smalinskas.

D. Smalinskas pastebėjo, kad fondas dėl „inspekcijos neveikimo“ į teismą kreipiasi jau ne pirmą kartą.

Tuo metu teisme fondui atstovaujanti advokato padėjėja Evelina Baliko turi savų argumentų. Pasak jos, pirmiausia inspekcija visai netyrė skundo: pasisakė, kad WC – tarptautinis simbolis, nepatenka į valstybinės kalbos apsaugos sferą ir atsisakė toliau nagrinėti skundą.

„Atsižvelgiant į tai, kad skundas netgi nebuvo išnagrinėtas, skundžiamės teismui. Mūsų pagrindiniai siekiai – kad komisija visų pirma atliktų savo funkciją, ištirtų iš naujo skundą ir pateiktų savo argumentus“, – teigė E. Baliko.

Fondas laikosi pozicijos, kad WC nėra simbolis – simboliu laiko trikampį vyro ir moters siluetą. „WC yra angliško žodžio *Water Closet* akronimas. Kadangi tai yra santrumpa, bet kokiu atveju jai taikomos valstybinės kalbos normos, reglamentai ir įstatymai“, – įrodinėja advokato padėjėja.

E. Baliko atkreipia dėmesį į Konstitucinio Teismo nutarimą, kuriame pasisakyta, kad nelietuviškų raidžių vartojimas pažeidžia valstybinės kalbos principą. Ji taip pat cituoja kalbininkų patvirtintas valstybinės kalbos rašybos ir skyrybos nuostatas, kuriose numatoma, kad nelotyniško pagrindo rašmenis vartojančių kalbų santrumpas perrašomos lietuviškais rašmenimis.

Europos žmogaus teisių fondas savo interneto svetainėje prisistato kaip organizacija, „sukurta kaip atsakas į žmogaus teisių bei tautinių mažumų teisių pažeidimus ir piktnaudžiavimus Lietuvoje“.